
Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX w. Polskiej Akademii Nauk.

Biuletyn Polonistyczny 2/6, 43-44

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gicznej" (fragment dotyczy analizy powieści Cesbrona "Bezdomne psy").

Zeszyt zawiera obfitą kronikę życia kulturalnego na Pomorzu.

PRACOWNIA HISTORII CZASOPISMIENICTWA POLSKIEGO XIX i XX W.
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Pracownia powstała w styczniu 1958 r. pod kierunkiem prof. Henryka Jabłońskiego. W chwili obecnej zatrudnia - poza kierownikiem - 3 pracowników naukowych oraz jednego na półetacie. Pracownia szkoli ponadto 5 aspirantów.

Systematyczne badania nad historią prasy polskiej dotychczas właściwie u nas nie istniały. Ten stan rzeczy w ostatnich latach uległ nieznacznej poprawie, daleki jednakże jest od zadowalającego. Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego musiała realizację swoich zamierzeń rozpocząć niemal od podstaw. Plan pracy na najbliższe lata ma być realizowany w trzech kierunkach, które przewidują:

1. sporządzenie bibliografii prasy polskiej krajowej i emigracyjnej (możliwie do chwili bieżącej),
2. opracowywanie zagadnień szczegółowych związanych z metodą prasy i zagadnieniami teoretycznymi,
3. opracowanie bądź poszczególnych czasopism, bądź określonych grup czy odłamów prasy polskiej,
4. podjęcie prac przygotowawczych nad podręcznikiem historii prasy polskiej.

Wszystkie wymienione cztery zasadnicze punkty przyjętego planu są w toku realizacji. Podstawowym zadaniem Pracowni jest sporządzenie bibliografii prasy polskiej (obecnie trwają prace wokół zbierania materiału). Mimo szczupłości zespołu pracowników Pracownia może zanotować kilka prac już wykonanych lub będących na ukończeniu:

Doc. Józef S k r z y p e k ukończył pracę pt. "Początki czasopiśmiennictwa polskiego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej".

Na ukończeniu praca prof. Tadeusza C i e ś l a k a (nie związanego etatowo z Pracownią) pt. "Czasopiśmiennictwo pomorskie drugiej połowy XIX i początku XX w.".

Ukończone zostały następujące prace monograficzne: Andrzeja G a r l i c k i e g o o czasopiśmie młodzieżowym PPS z r. 1915

"Do czynu" oraz Konstantego J u d e n k i o "Gazecie Olsztyńskiej" w latach 1886-1918. (Obaj autorzy nie są etatowymi pracownikami Pracowni).

Aspir. Jerzy B o r e j s z a pisze rozprawę doktorską na temat: "Polska emigracja po r. 1863, ze szczególnym uwzględnieniem prasy emigracyjnej".

Aspir. Regina G o d l e w s k a pisze rozprawę doktorską na temat "Warszawska prasa burżuazyjna w latach 1914-1915" (kierownik naukowy: prof. H. Jabłoński).

Z pogranicza problematyki oświatowej i badania opinii społecznej wymienić należy prace: z-cy prof. Zbigniewa M a r c i n i a k a na temat "Problem powszechności nauczania w opinii społeczeństwa polskiego lat 1914-1919" (rozprawa doktorska), asp. Zenona K m i e c i k a - "Opinia społeczna wobec polityki oświatowej rządów polskich w latach 1932-1929".

W konsekwencji podjęcia przez Pracownię Historii Czasopiśmiennictwa badań nad historią prasy polskiej, przy bardzo rozległej i różnorodnej problematyce, zarysowuje się konieczność monograficznego opracowania wielkiej ilości tematów. Wpływa stąd potrzeba stworzenia osobnego czasopisma naukowego poświęconego tym zagadnieniom, na wzór szeregu takich periodyków istniejących od dawna za granicą. Podjęte w tym kierunku starania będą prawdopodobnie już w przyszłym roku zrealizowane.

PRACE Z ZAKRESU ZWIĄZKÓW MIĘDZY ORIENTALISTYKĄ A LITERATURĄ POLSKĄ ORAZ PRACE Z ZAKRESU LITERATUROZNAWSTWA OGÓLNEGO PROWADZONE W OŚRODKACH ORIENTALISTYKI BLISKOWSCHODNIEJ

Ośrodki naukowe orientalistyczne w Polsce prowadzą szereg prac i badań, wiążących się z historią literatury polskiej, bądź dotyczących pewnych zagadnień literaturoznawstwa ogólnego, które mogą zainteresować i historyków literatury polskiej. Mówiąc o ośrodkach orientalistycznych mówić tu będziemy tylko o ośrodkach zajmujących się tak zwaną bliskowschodnią (nowoczesną) lub muzułmańską filologią (turkologią, arabistyką i iranistyką), przy czym w zasadzie nie będziemy tu osobno omawiać prac ośrodków uniwersyteckich (katedra turkologii Uniwersytetu Warszawskiego, katedra filologii orientalnej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Zakład Orientalistyki PAN), gdyż prace te prowadzone są równolegle we wszystkich tych ośrodkach a ze względów kadrowych ściśle się o siebie zazębiają.